

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele
să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiori 30 fil
rândul cu litere garmond.

Când va fi pace?

— Două păreri. —

Cine nu se gândește la pace și cine nu dorește pacea? Toată lumea o așteaptă cu dor fierbinte, atât cei din statele implicate în răsboi, cât și cei din statele neutrale, cari deși sunt scuți de grozăvile răsboiului, totuși au să suferă mult și ei pe urma răsboiului, căci scumpetea și lipsa de alimente și de articole necesare s'a încubat și la ei. Toată lumea vorbește deci de pace și dacă ar putea, ar ridică-o la moment pe tron, pentru că să stăpânească de nou lumea. Dar nu se poate! Si cine știe, când se va putea? Prospecte sigure pentru apropierea ei nu sunt, dar sunt combinații, făcute de oameni cari se pricpe la politică și la diplomație. Astfel de combinații sunt și părările pe care le comunicăm mai la vale cetitorilor noștri. Iată ce declarații a făcut de es. un politician de frunte elvețian, în fața unui corespondent al ziarului «Alkotmány» din Budapest:

«După părerea mea, — spunea politicianul, — ne apropiem tare de pace. Eu cred în mod hotărât, că pe Craciun, dar se poate și mai curând, vom avea pace. Vei întreba, că pe ce-mi basez presupunerea? Pe trei motive principale. Întâi socialiștii au ajuns la putere atât de mare în țările antantei, încât guvernele din statele antantei se tem, că socialiștii, amenințând cu revoluție, vor constrângă mai curând ori mai târziu guvernele, să lege o pace socialistă. Chestia conferenței dela Stockholm limpezește și mai bine situația. Guvernele din Anglia și Franța vor fi silite să urmeze exemplul dat de guvernul Italiei și să estradă pașapoartele (pe seama socialiștilor cari vreau să meargă la Stockholm).

Al doilea motiv e lupta cu submarinele. Perderile antantei în vapoare sunt relativ cu mult mai mari decum se știe în general, și astfel problema de transportare și alimentare a antantei devine tot mai nerezolvabilă, fiindcă aceea ce s'a putut face de nou, nu formează nici jumătate din perdeile avute în corăbii.

Al treilea și cel mai ponderos motiv este acela, că increderea în ajutorul Americii în răsboi, scade în mod rapid în cercurile antantiste. Problema ligerării de armată americană e deosebitul nerezolvabilă. În cazul cel mai bun America poate trimite jumătate de milion de oameni pe câmpul de răsboi european, iar ajutorul acesta nu e de ajuns, pentru că antanta să poată sparge frontul dela vest. După părerea colonelului Feyler sunt necesare 780 de corăbii de căte 4000 de tone, pentru transportarea și alimentarea a 500,000 de oameni, va să zică peste trei milioane de tone. Antanta de unde să le iee până la primăvară? Guvernele statelor din antantă judecă acum astfel: Pacea forțată de socialiști trebuie preîntampinată, pentru că ea ar

fi fatală pentru antantă. Dar întâi trebuie să se mai facă o ultimă încercare la diferitele fronturi. De aici deci ofensiva a unsprezece dela Isonzo, unde Italianii au pierdut în câteva zile 70,000 de morți și răniți, afară de prizonieri, de aici ofensivele din Flandria și dela Verdun. Si francezii mai plănuiesc și alte ofensive. Grațile între Elveția și Franța sunt de nou închise, fiindcă se fac uriașe concentrări de trupe franceze spre Alsăcia și Lorena. Francezii voesc, ca cu tot prețul să pună mâna cel puțin pe Mühlhausen, pentru că din provinciile acestea barem ceva să fie în posesiunea lor, când se vor începe pertractările de pace».

La întrebarea, dacă Japonia va trimite într-o adevărată trupe la frontul rusesc, a răspuns politicianul elvețian astfel:

«Povestea aceasta a fost inventată numai pentru că să fie spăriate puterile centrale și germanii să mute trupe dela frontul apusean. Japonia nu vrea să-și jertfească armata pentru aspirațiunile de cucerire ale antantei. Trupele aceleia sunt rezervate pentru altceva: pentru cucerirea Chinei! Japonia șireată știe foarte bine, că nici o putere dintre cele mari nu se poate amesteca în vechile ei planuri predilekte. Dela intrarea Americei în răsboi, pentru Japonia drumul e deschis spre China. Rusia singură apoi nu numără nimic față de puterile centrale. E curată imposibilitate, să se facă revoluție și să se poarte răsboi mare de odată. Si de altcum Rusia e un colos pornit pe calea descompunerei, care după răsboi, după părerea mea, se va desface în state independente, și puternicul imperiu de odinioară al țărilor îl vor forma numai părțile locuite de ruși cei mari, cu orașele Moscova și Petrogradul».

Cu privire la situația nesigură a președintelui Poincaré din Franța, politicianul elvenian a spus apoi următoarele:

«Știrea a parcurs lumea întreagă, fără ca presa franceză să fi cucerită a o desminți. Poincaré e între toate împrejurările un om mort. Ofensiva nesuccesă de toamnă și fantoma unei nouă campanii de earnă îl va mătura necondiționat. În țările din antantă în curând vor ajunge mărimile căzute la rol conducător: Caillaux, Asquith, Halldane, Giolitti, cari sub controla lui Henderson, Renaudel și a altora vor pertracta apoi despre condițiunile de pace».

— «Va să zică, prospectele de pace nu sunt lipsite de oarecare speranță?» a întrebat corespondentul ziarului «Alkotmány», iar politicianul elvețian a încheiat astfel:

«Sunt mai bune decât oricând altădată. Trebuie să mai observ, că o mulțime de apariții denotă înclinarea antantei spre pace, dacă actuala ofensivă în masă nu-i va succede, — după cum nici nu va succede, — despre cari eu însă, ca cetățean al unui stat neutral, nu pot să vorbesc. Atâtă pot să spun, că noi, neutralii, dela

începutul răsboiului n-am privit nici spre un anotimp mai cu speranțe atât de bune, ca spre toamna anului acestuia».

Ceealaltă părere e a unui diplomat neutral, care așteaptă pacea dela poporul german. Declarațiile sale, făcute în față unui corespondent al ziarului «Világ», sună astfel:

«Să mă ocup întâi cu concepția cercurilor oficioase germane, că politica internă a Germaniei e o astfel de chestie internă, care nu privește pe nimeni. În principiu afirmarea aceasta e de admir. Într-o adevărată, nici un stat nu are dreptul, să se amestice în politica internă a celuilalt. Dar în praxă principiul acesta nu e solid. În praxă situația e aceea, că politica internă a Germaniei e totodată și politică externă, precum politică externă a fost aceea, când în Serbia, înainte de răsboi, a crescut influența partidelor contrarie Austriei. În realitate situația e aceea, că încheerea răsboiului e de închipuit numai așa, dacă puterea se afilă în fiecare stat în mâna parlamentului poporului, dacă împărțirea puterii e de așa, că politica irresponsabilă, secretă, a persoanelor singuratic, determinările lor, intrigile lor, cari angajază popoare întregi, devin imposibile. Așa află foarte de înțeles, dacă Germania ar pretinde, că în Franța parlamentul să aibă influență și mai mare și să se impedece, ca președintul republicei să poată lega contracte secrete. În schimb însă astăzi antanta cere garanții. Aceste garanții sunt de natură, ca să înceată politica irresponsabilă, care domnește astăzi în Germania. Iau în mâna ziarele germane, sosite astăzi. Ce e în ele? Adunarea imperială se plângă, că în privința numirei cancelarului n'a fost ascultată; în schimb, după modalitatea acelui-a recept, nici cancelarul n'a consultat parlamentul la numirea ministrilor. «E o glumă proastă!», spune un deputat. Generalul Gröner a căzut, fiindcă persoana sa n'a fost plăcută marei industrii. Nimeni nu știe, că de ce a căzut Gröner și de ce a căzut Batocki. Toate acestea le spun gazetele germane, nu eu. Acestea sunt exemple tipice și treptate ale politicei irresponsabile, secrete. Suprema putere nu comunică parlamentului, de ce a numit și de ce a dimis pe unul ori pe altul dintre funcționari. Dar tot atunci, când se tânguește pentru aceasta adunarea imperială, nu comunică nici ea presei, deci publicitatea, poporului, desbaterile ei și se tânguește, că nu pe baza comunicatelor neperiate au adus ziarele raportare despre sedințele comisiunii. Observ și accentuez, că toate aceste date le scot din ziarele germane. Toate acestea sunt valorarea tipică a politicei secrete, irresponsabile, care decide asupra sortii poporului, fără ascultarea poporului. Nu vreau să vorbesc acum despre motivele isbuințării răsboiului, ci constat numai simplu, că ce se se întâmplă, dacă peste zece ani cățiva oameni din Germania își pun în gând să atace vreun stat? Hotărârea cătorva oameni ar fi aici determinantă, cățiva

oameni ar putea măna lumea în răsboi. Sistemul acesta e imposibil. Antanta cere garanții, ceeace cu alte cuvințe însemnează, că cu o Germanie parlamentară ar legă pace. Asta a spus-o de altcum și George Lloyd. Așa stă dară chestia, că oare e politică internă democratismul german, ori nu? În principiu da, însă în praxă totuși nu va fi pace, până nu se face schimbarea aceasta în Germania.

Crezi, că în Anglia și în Franța nu va urma o schimbare în aceeași direcție? Crezi, că în Franța nu se va pune capăt posibilității legării de contracte secrete fără știrea parlamentului? Crezi, că în Anglia nu se va întâmpla o astfel de schimbare, care sdobește imperialismul? Fără de acestea astăzi nu e pace! Să nu ne amăgim: nici evenimente diplomatice, — asta eu o spun, diplomatul, — nici evenimente militare, nu pot pune capăt răsboiului acestuia. Adevărații factori ai păcii sunt mișcările politice interne, cari în fiecare stat implicat în răsboi are să sdobească absolutismul. Orice vibrare a politicei interne e politică externă. A fost politică externă revoluția rusă, deși, așa e, că pe Germania nu o privește, dacă în Rusia e republică ori țarism? Politică externă a fost știrea lui Henderson din guvernul englez, mișcarea pentru dreptul electoral în Ungaria și rezolvarea chestiei boeme în Austria, deși toate acestea în principiu nu privesc alte state.

Pacea deci nu poate să vină din altă parte, decât numai dela statele beligerante înseși. De aceea eu nu văd încă sosit timpul pentru pace. În Germania nu s'a întâmplat nimic dela căderea lui Bethmann. Cetește numai articoli de fond ai lui Teodor Wolff. Vei vedea clar din scrisele acestui publicist eminent, deprimarea care domnește în Germania liberală. Michaelis e funcționar, care n'a adus nimic nou, cel mult comisiunea parlamentară de șapte, care va fi comisiunea și mai supremă a comisiunii supreme. Desvoltare nu văd în referințe germane și de aceea nu văd nici modalitatea potrivită pentru pace. Nu văd desvoltare nici în referințele din Anglia și Franța. Pretutindenea domnesc aceia, cărora nu le-ar fi permis să mai fie la putere. Pace nu din afară, ci din lăuntru o așteaptă oamenii, — și lucrul acesta ar trebui să-l esplice presa publicului».

Interesante păreri, și ale unuia și ale celuilalt. Viitorul va arăta, cari din ele stau mai aproape de adevăr!

Un învățător român.

Ofensiva italiană, acum a unsprezece, de pe frontul Isonzo, îmbogățește iarăși catalogul vast al eroilor neamului nostru, căzuți pe câmpul de onoare, cu un nou nume; iar noi din șirul muncitorilor harnici ai corpului nostru didactic, din sematismul fiilor bisericii noastre, dure, trebuie să stergem numele învățătorului Nicolae Suma!

Dar stergem de pe hârtie numai acest nume, lăsându-l să ni se întărească

în memorie, ca modelul ostașului ce și aduce sângele și viața sa jertfă pentru patrie și tron!

Inaintea răsboiului numele fratelui Suma celor mulți n'a fost cunoscut; cu atât mai bine au știut însă cine este și ce valoare reprezentă pentru neamul său, învățătorul Suma, aceia, în mijlocul cărora a trăit și muncit.

Reprezentantul omului modest, desinteresat și muncitor, a omului bland și bun, cu o inimă deschisă, pururea gata să stea întru ajutor, a fost el până la moarte sa!

Cinstea românească și caracterul firm au fost călăuza vieții sale în timp de pace și cu acestea virtuți a bătut el și cărările spinoase ale răsboiului de față în curs de 3 ani de zile.

Din voinicii batalioanelor prime, plecate pe câmpul de luptă, a făcut el parte, părășit fiind tuturor bucuriilor și greutăților ce i-au ajuns regimentul, în gloriosul său drum!

In acest timp, pentru purtarea sa exemplară și corectă, pentru constiențitatea și munca sa prestată, l-a știut prețui toți cei din jurul său!

Nu era nimic la regimentul 31, care să nu cunoască pe voinicul sergent-major dela ambulanță, căruia îi ziceau simplu: «Domnul învățător Suma».

Dela comandant până la cel din urmă infanterist, fie care a știut și simțit că sub bluza sa «comisă» bate o inimă aleasă, vrednică de stîmă!

Tovărășul sincer, sprijinul și cantorul modest alor patru preoți români, ce s'au perândat la regiment în curs de 36 luni, a fost învățătorul Suma!

Noi, preoții lui, cu toții am ținut la el ca la un frate. Nu cantorul, nu sergentul Suma era el în ochii noștri, ci mână dreaptă, învățătorul adevărat, *pretențul preotului, ca și în timp de pace*, ne-a fost el nouă!

Un act de pietate și de recunoștință săvârșesc numai, când indemnăt de profunda mea stîmă ce o am față de memoria sa scriu despre el acesele sări, azi când unii oameni fără suflet privesc la bietul nostru învățător cu neîncredere și cu un suveran dispreț!

Să-i cunoaștem deci cel puțin noi pe aceia, cari sunt *numai ai noștri* și să le fim după putință și recunoșcători!

Astfel simțesc eu față de el! O parte din modestul meu succes, ce l-am avut cu colecta pentru orfanii neamului nostru, i-o pot atribui lui, care mă îmbărbăta și însoțea pururea în drumurile mele.

Eram de multe ori obosit, având de repetiție ori să înving obstacole necunoscute încă, eram aproape în câteva rânduri de totală decepcie și desilușire. Dar ve-ne atunci învățătorul Suma și în felul său modest mă îmbărbăta, spunându-mi și descriind zilele grele peste care a trecut și el.

Ce înseamnă afară, pe câmpul de luptă, întră străini, un astfel de om întreg, aceasta o știm noi, cari am gustat și acest traiu!

El și-a iubit patria și neamul cu o iubire sfântă! Inima lui era atunci fericită,

el era atunci mulțămit, când putea împărti greul și năcasul cu frații săi, ostași de rând, cari îi urmău sfaturile cu o încredere rară! Împărtășii fiind la ambulanță, în mijlocul celui mai ucigător foc el era prurierea la locul său, la locul prim de ajutor.

Medalia de argint primită pentru vitejie, crucea de argint cu coroană, primită pentru merite ostașești, și celelalte decorații ce-i împodobeau peput, dovedeau de ajuns că stăpânul lor nu este om comun!

Constiențositatea sa rară, despre care a dat dovdă în repetiție rânduri și-o pecluește la urmă cu sângele și viața sa, fapt prin care singur își impletește cunună de lauri în jurul memoriei și numelui său!

Un document pentru viteja și caracterul integrul ostașesc al învățătorului român din patrie ce și face azi datorința față de față, este și va ramâne împrejurarea prin care învățătorul Suma cade în brațele morții de eroi!

Era ziua a 5-a a luptelor crâncene lângă Iamiano. Suma cu ambulanța sa stau în apropierea liniei de foc și munceau din greu, dând primul ajutor rănișilor noștri. Dușmanului îi succede prin jertfe enorme să ne dea linia cățiva pași îndărăt, când ambulanța primește ordinul, să se retragă într-un tunel din apropiere. Răniții trebuie transportați și cu posibilă grabă trebuie să-și caute adăpost și personalul ambulanței, pentru că dușmanul se apropia!

Suma, ca de obiceiu, cu sânge rece face tot ce este omenește posibil. Dă ajutor tuturor rănișilor, ca să treacă la sigurul adăpost, lăsându-se pe el ca pe cel din urmă, care și părăsește locul, după ce toți din jurul său au fost deja scăpați!

Intre acestea inimicul se tot apropie și observă cum sirul de răni și alți mulți ostași caută să scape în tunelul amintit. O ploaie de granate și șrapneli urmează, închizând intrarea și drumul către tunel! Acum pe acest loc teribil era să treacă și sărmănuș Suma, să scape și el după ce pe toți ceialalți i-a știut scăpați! Si pleacă fără frică bravul sergent major. Nu i-a fost însă scris în carteia vieții să-și revadă frații! În momentul ultim, — abia trei pași îl mai despărțiau de intrarea în adăpostul său, — un glonț îl nimerește și fără de simțire pică la pământ nobilul camarad!

Făcându-și datorința până în ultimul moment, ca căpitanul a căruia nae se cufundă, ca cel din urmă își părăsește locul, când moartea fără milă își intinde după noua sa victimă coasa ascuțită.

Așa este învățătorul român! Astfel de oameni integri au știut să crească pedagogiile noastre, asupra căror pornește azi la asalt oamenii rău informați despre spiritul și direcția, în care ele, puse sub scutul bisericii noastre, loială față de față și rege, își cresc și și-au crescut elevii.

Vorbească-le acest fapt și documenteze-le acest suflet nobil, asemenea căruia sunt sute și sute pe câmpul de onoare, suflete ieșite și formate în pedagogiile noastre, că învățătorul român și ca soldat poate servi de model celor din jurul său!

Multe lovitură ne ajung pe noi, preoții, cari facem servicii pe câmpul de luptă!

Noi suntem părtăși tuturor durerilor și perderilor ce ne ajung zi de zi!

In fratele Suma eu nu deplâng numai pe soldatul brav. Prin moartea sa prea timpurie îndeosebi școala și biserică noastră străbună își perde un fiu greu de înlocuit.

Biserica și școala română însă își jertfește pentru patrie și tron totul, și în modestia ei nu cere altceva, decât aceea, ca din jertfele aduse pe câmpul de onoare, toți locuitorii patriei comune, îndeosebi cei ce stau acasă, scuțiți de grozăvile bătăliei, să cunoască valoarea de cetățeni loiali și ostași bravi ai fiilor și membrilor bisericii și școală noastre.

Să înțelegă, că școala și biserică noastră au format și formează stălpii păternici ai patriei și tronului, cari stălpii trebuie întăriți și grijiți, iar nu dărâmați, cum unii, repet, greșit informați despre valoarea acestor instituții, poate că ar dori aceasta!

Ioan Dăncilă,
preot ort. rom.

REVISTĂ POLITICĂ.

Japonia. Peratrările între guvernul japonez și aliații săi s-au terminat. Conform știrilor trimise din Tokio, guvernul de acolo este de părere, că pedecile tehnice, pentru participarea mai activă militară a Japoniei pe teritorul de lupte în Europa, încă nu sănătă înălțatură. Din această cauză nu poate fi vorba deocamdată despre transportul de trupe japoneze. Guvernul din Tokio totuși este gata să pună la dispoziția antantei flota Japoniei într-o măsură mai însemnată ca până acum.

Statele Unite. Din parte diplomatică se asigură, scrie Deutsche Tageszeitung, că între Statele Unite și antantă se urmează negoieri politice, pentru a face o învoeală japo-neză-americană cu raport la politica ostaziatică a Japoniei în Mandșuria nordică, China și Siberia. America nu se opune întinderii japoneze în teritorul acesta, nici în Kiaotciu și Santung. Japonia în schimb se obligă să renunțe la pretensiunile sale cu privire la imigrarea japonezilor în Filipine. În același timp este vorba și de o alianță militară între cele două state. Japonia s-ar însărca să apere, în caz de amenințare, țărările apusene ai Statelor Unite; iar America ar lua asupra sa sprijinirea coloniilor japoneze în Asia răsăriteană.

*

Franta. Cu prilejul aniversării luptei dela Marna, (6 până în 9 Septembrie 1914), prim-ministrul francez Ribot a rostit o cuvântare la morții eroilor căzuți în luptă. În vorbirea sa ministrul cere că Alsacia și Lorena să fie reîncorporate Franței, care nu pretinde despăgubiri de răsboi, ci numai repararea daunelor suferite.

Din Paris se ștește retragerea dela putere a guvernului actual. Viitorul cabinet îl va forma probabil tot Ribot.

*

Chestiunea păcii. Ziarul Münchener Post afișă, că papa nu consideră nota americană ca refuz. Din contră, vaticanul este hotărât să urmeze schimbul de note cu guvernul dela Washington. Este de presupus, că răspunsul celorale puteri nu se va deosebi în esență de nota lui Wilson. Acțiunea de pace se va continua; și, cu toate că este împreunată cu mari și serioase greutăți, totuși n'a dispărut încă nădejdea de bun succes.

Răsboiul.

7 Septembrie n.

Frontul dela vest. În Flandria englezii au îndreptat atac asupra pozițiilor germane, pe un front de patru chilometri. După lupte scurte dar grele, germanii i-au respins. Prisonierii englezi au spus, că trei divisiuni engleze au stat în foc. Englezii nici pe alte locuri nu au avut succes cu atacurile lor. La frontul principelui german de coroană activitatea răsboinică a rămas vie în cursul zilei întregi. Focul de artillerie s'a continuat și noaptea, cu mici intreruperi. Un regiment german a intrat noaptea în liniile dușmane și s'a reîntors cu prizonieri.

Frontul dela est. Retragerea rușilor s'a continuat și eri. Cavaleria germană a avut lupte cu dușmanul la depărtare de 70 chilometri dela Riga, în direcție estică. Dușmanul a incendiat satele dintre lacul Labbe și orașul Friedrichstadt. În Dunărmunde germanii au pus mâna pe 40 de tunuri. În Macedonia foc de artillerie.

Frontul italic. Atacurile din aeronave asupra orașului Triest s'a continuat. În Karst decurg luptele. Dușmanul încearcă fără succes să egaleze eșecurile din zilele trecute. Atacurile sale, terminate cu contraatacurile noastre, au eşuat de tot. Pe muntele San Gabriele luptele sunt și acuma foarte îndărjite. Eri s'a prăbușit zece atacuri dușmane. Am luat în captivitate dela începerea luptelor 509 ofițeri și 18.000 soldați. Aviatorii noștri au aruncat cu succes bombe asupra Veneției.

8 Septembrie n.

Frontul italic. Muntele San Gabriele a stat sub foc puternic de tunuri.

FOIȘOARA.

Biserica armeană și sinodul din Calcedon.

(Urmare).

Ne place a crede, că această amenințare n'a ajuns la cunoștința păstorilor bisericii armene; căci ea atunci nu mai avea, cam de un secol deja, nici o legătură cu restul bisericii catolice. Dacă ar fi altminister, cu greu am putea înțelege încăpătarea bisericii venerabile a Armeniei, care mărturisea atât de expres o credință contrară erorii, pe care o putea omul bănuie pe baza adaosului la Trisaghion.

Astăzi Armenii dau asupra acestui adaos o explicare, care îi împiedecă de a cădea sub anatemă pe care am citat-o. El afirmă, că căntarea amintării nu-i, luând în seamă intenția bisericii armene, adresată decat persoanei a două din Sfânta Treime, Fiului lui Dumnezeu. Li s'ar putea obiecta, că această explicare îi aduce în contracicere cu ei însăși, căci ei conglăsesc în părere, că într-adevăr *Sanctus* din canonul liturgiei și adresat Sfintei Treimi, dar analogia între aceste două căntări este evidentă.

In ori ce caz, acest adaos este rău, din simplul motiv, că a turburat pacea bisericii. Să ascultăm totuși tălmăcirea, pe care a dat-o acestui adaos catolicosul Nerses: «Sigur, dacă Armenii adreseză căntarea de trei ori sfântă (Trisaghion) Sfintei Treimi, după cum faceți voi, Grecii, în acest caz nu s'ar putea adaoge cuvintele:

care te-ai răstignit pentru noi, fără a cădea sub anatemă. Am văzut, că îndoilei ridicate de biserică armeană, cu privire la sinodul al patrulea ecumenic, și acuzația de schismă aduse împotriva ei de celealte ramuri ale bisericii sobornicești, au fost urmarea unor răstălmăciri, o ceartă de cuvinte, căreia neînțelegeri străine de credință îl împrumută și mai mare importanță. Oprită din nenorocire înaintea sinodului din Calcedon, biserică armeană n'a putut, firește, să ia parte la celealte sinoade, în care păstorii bisericii universale apără și defină mai multe puncte din doctrina descoarăită, atacată de doctori minciuni. De aci nu trebuie, cu toate acestea, să conchidem, că această biserică, despărțită, ca comunitate, de restul lumii creștine, a respins dogmele, care fură proclamate în sinoadele ecumenice următoare. Sinoadele nu creiază dogmele, ele nu fac altceva, decât le manifestă, le exprimă într-un mod clar, exact, curățindu-le de echivocuri, care dau naștere sistemelor, ce tind la stricarea înălțării. Această înălțătură însăși vine dela Isus Cristos și dela apostolii săi. Sămânța cea bună a devăruilui dumnezeesc fiind sămânță în toate țările evangelizate de către apostoli și de ucenicii lor credincioși, depozitul (acestui devăru) a rămas neatins și curat înainte de sinoade, după cum el rămase curat și după aceste sfinte adunări fie că au fost acestea primite în mod exterior, fie că au fost respinse din anumite cauze particolare și în urma unor tălmăciri greșite.

III. Biserica armeană în fața celor sapte sinoade ecumenice.

¹ Monuments historiques de la religion arménienne, édit. Koudobacheff, p. 141.

Ea admite înălțăturile acestor sinoade! Am văzut, că îndoilei ridicate de biserică armeană, cu privire la sinodul al patrulea ecumenic, și acuzația de schismă aduse împotriva ei de celealte ramuri ale bisericii sobornicești, au fost urmarea unor răstălmăciri, o ceartă de cuvinte, căreia neînțelegeri străine de credință îl împrumută și mai mare importanță. Oprită din nenorocire înaintea sinodului din Calcedon, biserică armeană n'a putut, firește, să ia parte la celealte sinoade, în care păstorii bisericii universale apără și defină mai multe puncte din doctrina descoarăită, atacată de doctori minciuni. De aci nu trebuie, cu toate acestea, să conchidem, că această biserică, despărțită, ca comunitate, de restul lumii creștine, a respins dogmele, care fură proclamate în sinoadele ecumenice următoare. Sinoadele nu creiază dogmele, ele nu fac altceva, decât le manifestă, le exprimă într-un mod clar, exact, curățindu-le de echivocuri, care dau naștere sistemelor, ce tind la stricarea înălțării. Această înălțătură însăși vine dela Isus Cristos și dela apostolii săi. Sămânța cea bună a devăruilui dumnezeesc fiind sămânță în toate țările evangelizate de către apostoli și de ucenicii lor credincioși, depozitul (acestui devăru) a rămas neatins și curat înainte de sinoade, după cum el rămase curat și după aceste sfinte adunări fie că au fost acestea primite în mod exterior, fie că au fost respinse din anumite cauze particolare și în urma unor tălmăciri greșite.

Departate de noi ideea da a micșora valoarea și însemnatatea sinoadelor; noi voim numai atât să zicem, că actul singur

al admiterii unui sinod nu constituie ortodoxia; după cum respingerea lui nu constituie eterodoxia. Actul, prin care se admite sau se neagă ecumenicitatea unei adunări bisericicești, este un act exterior, care nu atinge doctrina. Lucrul esențial este, să admită devăruurile determinante și răsburate de biserică, întrunită în persoana păstorilor săi. Știm din istorie, că Arrienii consumau uneori, din motive de interes, să admită înălțătură divinității Fiului lui Dumnezeu, aşa, cum fusese ea definită de către acest sinod.

Chestiunea esențială este doctrina; noi o punem în locul prim; chestiunea primirii este forma, noi o punem în locul al doilea, f

Atacurile infanteriste de noapte ale italienilor le-am respins. In Tirolul sudic trupele noastre au luat dela dușman un punct însemnat de razim.

Frontul dela vest. In Flandria negura împedea desvoltarea activității mai mari răsboinice. Pe la Ypern din când în când focul artileriei dușmane a fost mai puternic. Trupele de recunoaștere engleze le-au respins germanii pretutindenea. La Verdun s-a continuat lupta de artilerie. De ambele părți ale râului Maas s'a prefăcut în foc concentric. Francezii au atacat apoi pe un front de trei kilometri și jumătate, însă fără rezultat. Asalturile lor le-au respins germanii, iar pe unde au putut ajunge în pozițiile germane, contraofensiva germană i-a silit să le părăsească de nou.

Frontul dela est. Armata principelui Leopold de Bavaria stă în contact cu dușmanul pe linia dela marea oestică până la Nita. Rușii își fac cu grăbire sănături de apărare. Pe unde au făcut incercarea să înainteze, au fost respinși. Numărul tunurilor capturate la Riga se urcă la 316. Între Prut și Moldava, apoi la Ghimeș și Ojtuz, a fost activitate vie de artilerie. In Macedonia trupe turcești au respins încercările rusești de înaintare.

9 Septembrie n.

Frontul italian. Muntele San Gabriele și alte poziții stau sub foc mare de artilerie dușmană. Infanteria dușmană e ținută în loc de artileria noastră. In Macedonia s'au dat lupte între trupele noastre și cele franceze. Am respins trupe de recunoaștere dușmane. Francezii au ocupat câteva sate.

Frontul dela vest. In Flandria, unde operează armata principelui Ruprecht, a domnit o activitate potențială artileristică. Noaptea englezii au atacat cu vehemență, dar au fost respinși pretutindenea. La Scarpa încă au încercat englezii să înainteze, după o pregătire temeinică din partea artileriei, însă fără nici un succes. La armata condusă de moștenitorul de tron german au fost atacuri executate de batalioane franceze. Germanii le-au respins și au trecut la contra atacuri. Luptele au fost grele. Dușmanul a cucerit puțin teren, dar a avut în schimb pierderi foarte mari.

Frontul dela est. Armata principelui Leopold de Bavaria a împins pe dușman până la liniile sale nouă de apărare dintre marea oestică și Duna. La Prut, unde e armata Arhiducelui Iosif, e foc de artilerie și ciocniri între trupe de recunoaștere. De pe celelalte locuri nu se comunică nimic dela frontul acesta.

Despre milostivire.

— Predică în legătură cu răsboiul. — De Iosif Trifa preot.

(Fine).

De ne vom uita însă acum, după 3 ani de răsboi, împrejur și vom examina viața și traful oamenilor, nicăieri, aproape nicăieri nu vom vedea mila, îndurarea cu care ar trebui să ne întâlnim pe toate drumurile. Încă atunci, la începutul nașzăului, se va căsători oamenii mai dănci. Ostașii povestesc, că atunci, la început, domni și doamne cari poate nici odată nu se coboiseră din strălucirea caselor și traiurilor, să văză răul și lipsa, veniau între ei, și trătau cu iubire, cu milă, cu flori, pâne, lăpte și apă.

Mila ca din pământ răsărise atunci între oameni.

Pe zi ce a mers însă a recit, s'a stâns ceeace se trezise între oameni atunci la început. Azi s'au făcut oamenii iarashi mai stânsi, mai îndărătnici, mai neîndurăți. O poftă, o lăcomie nebună de a face căstiguri și bani, a omorât, a stâns mila dintre oameni!

Par că s'a împlinit vorba prorocului Isaiia: «Omului de fratele său nu-i va fi milă, căci se va abate la dreapta și tot va flămândi, va mânca în stânga și tot nu se va sătura».

Dar lăcomia nu numai că a stâns mila dintre oameni, ci a scos între oameni un alt păcat și mai greu ca neîndurarea.

A scos uzura, cămătăria, jefuirea cea prea mare ce o fac unii oameni cu cei săraci.

Și din toate uzurăriile, cea mai de osândit este aceea ce s'a făcut și se face cu pâne, hrana omului.

Cu durere mă gândesc, căci oameni cu putere, în loc să ajute, să miluească pe cei săraci și fără venituri, s'au apucat să jefuească, să tragă așa zicând și cămașă din spatele săracului.

Cu adevărat jefuire a fost aceea ce au făcut unii oameni, așteptând dobânzi îngrozitoare dela săracii cari n'au nici vite, nici altă prindere și putere în această lume. Toți cei ce n'au putut plăti grozavele prețuri, au răbdat, ei și pruncii lor. Cu

adevărat, uzurarii de pâne și hrana sunt orbi, sunt cei mai cumpliți orbi în sufletul lor. In lăcomia lor de a căstiga ei nu mai văd, nici mai aud nimica. Ochi au, dar nu văd multimea pruncilor săraci, cari stau flămândi, desculți, ofiliți pe lângă sărmăna lor mamă. Urechi au, dar n'aud strigarea lipsișilor, strigarea pruncilor cari cer pâne și mama lor, sermana lor mamă, n'are de unde să li-o deie.

Dar vai celuia ce uzurează, căci uzura, jefuirea, apăsarea celor săraci, este unul din cele mai grele păcate!

Toate scripturile osândesc acest păcat. In rând cu uciderea este pusă uzura. Așa cetim la Solomon, că «celace face avere din lacrimile și asuprele văduvelor și orfanelor, este ca celace ucide copilul înaintea tatălui său...». «Celace ia hrana cea de lipsă iese ca celce omoară pe deaproapele său». (Înțelepc. I. Sirah 34).

Este apoi uzura «căstig necurat» (Habacuc 2,9) în casa omului, căci îi lipsește binecuvântarea lui Dumnezeu și omul în loc de căstig își strâng osând.

Uzurarul apoi batjocorește mila lui Dumnezeu, intrucât el așteaptă de sus mila Tatălui cereșc, dară el sugruman pe cel sărac.

Și apoi uzurăria ridică, duce la cer plângerea blâstămului celor săraci. «Pe ce vine grăul scump il blastămă poporul», zice Solomon. (Proverbe 11,24.)

«De cără cel sărac nu-ți întoarce ochiul și nu da loc omului să te blastăme, căci rugăciunea celui ce te blastămă pe tine în amârăciunea sufletului său o va auzi cel ce l-a făcut pe el» (Înțelepc. I. Sirah 4).

Blâstămul săracilor strigă la cer prin David prorocul: «Scoală-te, Doamne Dumnezeul meu, înalte-se mâna ta, nu uita pe săracii tăi până în sfârșit» (ps. 7).

«Inalță-te celace judeci pământul» căci pe văduva și săracul l-au omorât» (ps. 93). Și El, Tatăl din cer «Părintele celor săraci, judecătorul văduvelor» (ps. 67.) aude strigarea lor. «Celce a sădit urechea au nu aude, sau celce a făcut ochiul au nu priveste, celce pedepsește neamurile au nu va certa?» (ps. 93,9).

Vedeți dară unde duce lăcomia. Lăcomia, poftă nebună, duce pe om să facă căstig și uzură cu pânea și hrana săracului.

Iar uzura duce la cer blâstămul săracului și blâstămul lui aduce osândă cerului.

Ce văs putea dară altceva recomanda, decât să vă întoarceti toți la milă și milostenie față de cei săraci.

In vorbirea mea de azi ați auzit ce este milostenie. Ați auzit, cum prin milostenie ne facem vrednici și recunoscători față de mila lui Dumnezeu, care ne-a dat putere și ajutor, ca și noi altora să dăm. V'am arătat mai departe, cum aveți să faceti milostenie, nu numai cu fărâme și creșteri, ci cu îngrijirea, cercetarea, măngăierea stăruitoare și plină de iubire a celor lipsiți, bolnavi, înțristați.

V'am arătat mai departe, că mila este semnul iubirii noastre creștine, căci zice Ioan: «Iară celce are bogăția lumii acesteia și vede în lipsă pe fratele său și își închide inima sa și casa sa, cum rămâne în el iubirea lui Dumnezeu?» (ep. Ioan I 3,17).

V'am arătat, cum mai ales în aceste vremuri de jale și înțristare toți cei ce avem putere, trebuie să eșim între cei săraci și năcăjiți, căci răsboiul cu miile lui de lipsuri, suferințe anumită să curățe, să facă strălucitoare virtutea milostivirii, îndurării între oameni! V'am arătat apoi, cum lăcomia, poftă de a face căstiguri tocmai în aceste vremuri a omorât, a stins mila dintre oameni. Lăcomia a făcut nu samarineni, ci gheșeftari și negători din oamenii de azi.

Ba lăcomia a mers și mai departe, a pus cuțit în mâna omului, să facă uzură cu pânea și hrana săracului, ca astfel la urmă el pe el și sufletul lui să și-l junghie.

Întoarcetă-vă dară spre milă și ca de foc fugiți și vă feriți de lăcomia de a face căstiguri necurate, căci acelea aduc rele în casa și sufletul vostru.

Zice scripture, că este om ce cu preț mic cumpără mult. (Solem. Eccl. 20,12). Acel preț mic este milostenie, prin care poți cumpăra loc în împărăția cerească. Lăcomia însă vă oprește de a vă putea cumpăra și căstiga avere cerească.

«Dă din prisosința ta», zice evangelia (Luca).

Lăcomia însă vă face să nu cunoașteți niciodată, că ați avea prisosință. Căci dacă ai o sută, lăcomia te îndeamnă să mai pui una lângă ea; dacă ai o mie, în lăcomie vrei să ajungi la două. Celce are doi boi, vrea să mai crească doi, și aşa lăcomia nu te lasă niciodată să simțești, că ai avea prisosință și pentru alții, săraci și lipsiți.

«Celace miluește pe sărac, dă împrumut lui Dumnezeu», zice scripture (Pilde

19,17). Ce vorbă mare este aceasta: a împrumuta pe Dumnezeu! Dumnezeu Tatăl, celace toate le are în a sa mână și putere și de nimica lipsă nu are! Pentru cei săraci însă este gata a lăua împrumut banii noștri! Pentru voi toți cei ce aveți acum bani din belșug iată banca cea mai bună, care vă primește banii: banca milostivirii și îndurării față de cei săraci!

Lăcomia însă și aici vă oprește, că nu vă băgați banii acolo, unde însuși Dumnezeu chezășește că vă va plăti însumit și înmiști depunerile și împrumuturile voastre.

Feriți-vă dară ca de foc de lăcomie, de poftă de a căstiga tot mai mult, căci dorințele aceleia vă tâmpesc, vă fură vedereala cea sănătoasă și creștinească a faptelor voastre, ca să nu vedeți nici să simțiți ce este săracia, prisosință, mila, îndurarea în această lume.

Voi toți dară, cei ce aveți putere și prindere, deschideți ochii minții și ai inimii voastre și veți și înțelegeți, că acum este adevărată săracie, durere, întristare în această lume.

Voi toți cei ce aveți casă caldă, masă plină, gândiți-vă deapărarea, că afară înaintea casei voastre zace și strigă după ajutor un Lazar flămând, chinuit, încunjurat de 7-8 prunci.

Voi cei ce ați scuturat datoriile, greutățile și ați ajuns, văi dedat acum a numeroase sute, ba și câte o mie, două sau trei, gândiți-vă că săracii nici acum nu au ce numera.

La acestea gândindu-vă, la acestea cu deadinsul și creștinește gândindu-vă, ești apoi întru ajutorul celor lipsiți și îndurări. Ești și la tot pasul veți da peste un om rănit, la tot pasul o mână săracă se va întinde spre voi cerând pâne, o mamă, o soție rănită în suflet, va aștepta mâna și vorba voastră măngăetoare. Acoperiți lipsurile, măngăiați durerile, stergeti lacrimile, fiți «tăta celor săraci». Așa făcând, voi veți fi aleși, înviți Tatălui cereșc. Așa făcând, binecuvântarea Lui va veni peste voi, aducând mântuire sufletelor voastre, spor, ajutor în lucrul mânilor voastre, liniște, pace, întărire în casele voastre. Amin.

Contribuiri la orfelinat.

La fondul pentru înființarea unui orfelinat în Sibiu au mai intrat la cassa arhieicezană sume următoare:

Dela comuna biserică Cincul mare 78 cor. 17 fileri, bani adunați dela credințioși.

Dela Samfira Bândeau născută Pop din Cerghidul mare 80 coroane, în amintirea părinților ei răposați, Ilie Bândeau și Maria.

NOUTĂȚI.

Personal. Excelența Sa, Inaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Vasile Mangra, a plecat astăzi, Luni, cu trenul de dimineață la Buda-pesta.

La mormântul lui Șaguna. Sâmbătă dimineață, 8 Septembrie n. Exceleța Sa, Inaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Vasile Mangra, însoțit de domnii: Dr. Eusebiu R. Roșca, arhimandrit, dir. semin.; Mateiu Voileanu și Nicolau Ivan, asessori consistoriali; Dr. Ioan Stroia, protopresbiter; Dr. Octavian Costea, secretar consistorial și alții, a plecat la Reșiștă, unde și doarme somnul de veci marele Andreiu baron de Șaguna.

In Reșiștă i s'a făcut primire solemnă Exceleței Sale, care cu lithia, sub baldahin, a fost condus la biserică din deal, unde așteptat de cei din suță și de preoțimea din loc, a celebrat sfânta liturgie și a hirotonit întru presbiter pe diaconul Candin Stanciu, ales paroh în comuna Blăjeni-Grosuri. După sfânta liturgie a eșit la mormântul lui Șaguna, unde a oficiat parastas solemn pentru odihna sufletului marei său înaintaș, iar numărătorii credințioși, cari se aflau de față, le-a rostit o scurtă dar pătrunzătoare vorbire, despre marelul Arhierul Andreiu, care în zile grele și-a pus sufletul pentru turma încredințată lui spre pastorire. La orele două fără un sfert d. a. Exceleța Sa a fost iarăși acasă, la reședință.

Eveniment familiar în casa imperială a Germaniei. Din Potsdam se scrie: Principesa de coroană Cecilia a născut alătării, Miercuri, o fetiță. Atât mama cât și mica princesă se află bine. Părechea moștenitoare a tronului german are acum șase copii, 4 băieți și 2 fete.

Socoteala după timpul de vară. Luni în 17 Septembrie, dimineața la 3 ore, se sfărșește socoteala după timpul de vară. Ceasornicile, la toate gările, în dimineață aceasta se vor întreprinde îndărăt cu un ceas și în loc de trei vor fi două ore. Mersul trenurilor rămâne altfel neschimbă.

Știre ziaristică. Cu ziua de 1 Septembrie a. c. apare în București ziarul *Lumina*, sub redacția dlui C. Stere. Noul organ de publicitate apără ideea, că România trebuie să se alăture la mișcarea, ce are de sănătă uniunea Muntenegrului cu Sârbia.

Ninsoare. Scriu ziarele elvețiene, că în orașelul La Brevin dintre dealurile dela Neuenburg a nins săptămâna trecută, deși cu o zi mai înainte domnise o căldură de vară.

Caz de moarte. In Petrograd a murit fostul prim-ministrul Boris Vladimirovici Stürmer în etate de 77 ani. La îsbucnirea revoluției fusese arestat în fortăreața Petru Paul, de unde în urma boalei sale grave a fost liberat. Deși și-a schimbat, la începutul răsboiului, numele de Stürmer în Panin, nu s'a bucurat de mari simpatii la ruși. Sub președinția lui, armata Rusiei a suferit multe pierderi, la care s'au mai adăos și greutățile de aprovisionare a populației. Atunci Stürmer, ca și țarul, a început să se împreținească tot mai mult cu ideea păcii separate. Revoluția însă, pusă la cale de intrigă englezescă, a răsturnat politica aceasta cu tronul țarului cu tot. Stürmer a slujit statul aproape 50 de ani în diferite funcții.

Governul rusesc și hârtia. Fabricile de hârtie din Suedia primesc numeroase comande pentru transport de material brut, din care să se fabrică stofă și pânză de hârtie. Ministrul rusesc de comerț a cumpărat 12 milioane de chilograme, atât pentru trebuințele ziarelor, că și pentru scopurile de îmbrăcăminte a populației. La știrea că se poate fabrica stofă de hârtie, prețul stofelor de lână și bumbac în Rusia a scăzut enorm; deoarece postavul cu 100 de coroane nu poate jinea concurență cu

Nr. 1566/șc. 1917. (172) 1—3

Concurs.

Din partea Consistorului din Oradea-mare, pentru postul de rector și prefect de studii la internatul nostru diecezan din Beiuș, se publică concurs.

Beneficiul împreunat cu postul de rector este: locuință și proviziuie întreagă în internat, precum și 800 coroane (opt sute), prefectului 400 coroane (patru sute) în bani plătiți în rate lunare anticipative, precum și locuință și proviziune în internat.

Cei ce vor recurge la una sau alta din aceste funcții, vor avea să dovedească, că:

1. Sunt români ort. și aparțin mitropoliei gr. or. române din Ungaria și Transilvania.

2. Că au cel puțin testimoniu de maturitate și calificătune preotească pentru parohii de clasa primă.

3. Că în serviciile anterioare au dovedit sărăință și purtare bună.

4. Că sunt necăsătoriți.

In lipsă de recurență calificați sau acceptabili, vor fi admisi la concurs și teologii cu absolutorii în regulă. În caz de extrema necesitate se vor admite la concurs și preoți binemeritați.

Se observă, că atât rectorul, cât și prefectul conform prescriselor §-lui 6 din regulamentul pentru administrarea internatului au permanent să locuească în internat.

Recursele se vor prezenta la acest Consistor până inclusiv în ziua de 1 Oct. a. c. stil nou.

Oradea-mare, din ședința Consistorului eparhial, că senat școlar, înținută la, 21 August (3 Sept.) 1917.

A. Horvath,
președinte substitut.

Nr. 441/917 (169) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoare din comunele numite mai jos se publică concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. Blajeni-Plai și Sat. Salarul se plătește 1000 cor. din repartitie, iar restul dela stat, incuviințat sub Nr. 17.840 și se va pune în cursere pe baza documentelor învățătorului ales. Cvartir și grădină în natură.

2. Bulzeștii de Jos. Salarul se plătește 600 cor. din repartitie, iar restul dela stat, incuviințat sub Nr. 171.779/914 pe baza documentelor învățătorului care va fi instituit. Cvartir și grădină în natură.

3. Craciuneni. Salarul se plătește 400 cor. din repartitie, iar restul s'a cerut dela stat. Cvartir și grădină în natură.

4. Hărțigani. Salarul se plătește 600 cor. din repartitie, iar restul s'a cerut dela stat. Cvartir și grădină în natură.

5. Luncoiu de Sus. Salarul se plătește 300, eventual 600 cor. din repartitie, iar restul s'a pus în vedere dela stat. Cvartir și grădină în natură.

6. Scroafa. Salarul se plătește 300 cor. dela comuna bisericească, iar restul dela stat, incuviințat sub Nr 161619/913 și se va pune în cursere pe baza documentelor învățătorului care va fi instituit. Cvartir și grădină în natură.

7. Tomnatecul de Jos și de Sus. Salarul se plătește 400 cor. din repartitie, iar restul s'a cerut dela stat. Cvartir și grădină în natură.

Cei aleși sunt datori a propune și în școală de repetiție, a instrua elevii în cântări, a-i conduce în Dumineci și sărbători la biserică și a cânta cu ei.

Concurenții au să-și înainteze cererile, instruite conform normelor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopopesc în termenul deschis și să se prezenteze în vre-o Dumineacă sau sărbătoare pentru a cânta și a se face cunoșcuți poporului.

Brad, la 26 Iulie 1917.

Oficiul protopopesc gr. or. al Zaranului în confelegere cu comitetele parohiale.

V. Dănișanu,
protopresbiter.

Nr. 372/917. (171) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa a II-a Jac, cu filiale Bred și Romita, protopresbiterul Unguraș, se scrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele, împreunate cu acest post, sunt cele fascinante în coala B., pentru întregirea dotației preoților dela stat.

Cerile de concurs au a se înainta la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis, iar concurenții sunt poftiți a se prezenta, cu stirea subsemnatului, în parohie la biserică, în vre-o Dumineacă sau sărbătoare spre a cânta, cuvânta și eventual a celebra sf. liturgie și a face cunoștință cu poporul.

Fizeș-Sânpetru, la 20 lunie (3 Iulie) 1917.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al Ungurașului, în confelegere cu comitetul parohial.

Pavel Roșca,
protopop.

Nr. 47/1917 of. par. (170) 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala noastră gr. orientală din comună Cucerdea română, protopresbiterul Târnava, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele la acest post sunt 1200 cor., salar fundamental, din care 300 cor. dela popor prin repartiție, iar 900 cor. ca ajutor de stat.

Cvartir în natură corăspunzător în edificiul școalei și grădină de 400 stângini.

Invățătorul ales este dator să conducă copiii în Dumineci și sărbători la biserică, să cânte cu ei la sfânta liturgie, precum și a ținea școală cu elevii de repetiție.

Invățătorul este dator în terminul descris al concursului a se înfățișa la biserică în vre-o Dumineacă ori sărbătoare spre a face cunoștință cu poporul.

Concurenții au să-și înainteze rugările, conform normelor prescrise, la oficiul protopopesc în Cetatea de Baltă tractul Târnava.

Oficiul parohial gr. oriental. rom.

Olah-Kocsárd (Cucerdea română), la 29 Iulie v. 1917.

Petru Sămărghițan, Kincsom Agustín,
preot și pres. com. epitrop.

Nr. 612/917 of. prot.

Văzut:

Cetatea de baltă, 15 August 1917.

Nicolae Todoran,
protopresbiter.

3—5 (164) Se primesc îndată:

2 crepători de lemne

în fabrica de lăzi din Piața gării (Bahnhofplatz) Nr. 4. Plata pe zi 10—15 coroane. — Tot acolo se mai primesc măsari și tăetori cu ferestrăul; plata pe zi: 13—15 coroane.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană din Nagyszeben — Sibiu :

Tipicul bisericii ortodoxe

intocmit pentru trebuințele preoților români și ale elevilor seminariali

de

Aurel Popoviciu,
duhovnic-econom seminarial, instructor de cântări bisericești și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidiecezan prin decisul din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 cor.
plus 50 fil. porto, recomandat.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană:

Despre caritatea creștinească.**Trei predici**

de

Abatele Metodiu Zavoral.

Prețul: 30 fileri plus 10 fileri porto.
Se vinde pentru scopuri culturale-filantropice.

„Biblioteca Șaguna“

Redactată de Dr. I. Lupaș, Săliște.

Nr. 16—36.

Mângăiați poporul!**Cuvântări bisericești**

de

Dr. Ioan Lupaș

și alții preoți din protopopiatul Săliște.

Se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul unui exemplar: Broșat cor. 2'50, legat cor. 3—, porto 20 fileri.

A apărut și se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană :

„Biblioteca Băncilor Române“

Nr. 21—22.

Curs elementar

de

Stenografie românească

după

sistemul stenotachigrafic

de

Vasile Vlaicu,

matematicul „Băncii gen. de asigurare“, Sibiu.

Prețul 2 coroane, plus 10 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană :

Conlucrarea omului cu Dumnezeu.**Predici**

de

Mihai Păcăian,

protopresbiter

și alții preoți din protoposital B.-Comloșului.

Prețul 3 cor., plus 12 fil. porto.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu :

Frumoasa din Nor**și alte povești**

de

E. Hodos.

Prețul 2'50 cor. + porto 20 bani.

A apărut

în editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Psaltirea bogată

tipărită în zilele Preafnățatului împărat și rege **Francisc Iosif I**, sub îngrijirea și binecuvântarea Inalt Preasfințitului Domn **Ioan Mețianu**, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și mitropolit al românilor de religiunea gr.-or. din Ungaria și Transilvania, cavaler al ordinului Francisc Iosif clasa I și al coroanei de fer clasa II. Proprietar al crucii pentru morminte, membru în casa magnaților etc. etc.

Se află în depozit spre vânzare la Librăria arhidiecezană și se vinde legată frumos în piele roșie, fără copii și ornamente aurite, la mijloc cu săfântă cruce, cu 20 cor. scumpindu-se pielea, legată în pânză neagră și la mijloc imprimat o cruce, cu 15 cor. Revânzătorilor se dă rabat 10%. Tipar frumos cu litere latine, de calitatea primă, și hârtie fină și trainică.

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Mărturisirea ortodoxă

bisericii catolice și apostolice de răsărit revăzută la însărcinarea comisiunii, după traducerea arhimandritului Filaret Scriban, de Dr. Pavel Roșca, prof. sem., cu binecuvântarea Excelenței Sale a Inalt Preasfințitului Domn Arhiepiscop al Transilvaniei și Metroplit al Românilor gr.-or. din Ungaria și Transilvania **Ioan Mețianu**.

Revizuirea e făcută pe baza textului cel mai autentic al scrierilor simbolice publicate de prof. dela facultatea teologică din Atena I. E. Mesolora, sub titlu: „**Tă sunțiosele și simbolice**”. Atena. 1883.

In aceasta ediție, bine îngrijită și din punct de vedere al limbei, pe lângă „Prefață” revăzătorului în care se indică istoricul edării acestei cărți simbolice și isoarele considerate, se publică și o parte din „Precurvătarea” arhimandritului Filaret Scriban, dimpreună cu biografia mitropolitului Petru Movila, precum și aprobările patriarhale referitoare la aceasta carte simbolică.

Se afă în deposit spre vânzare la Librăria arhidiecezană și se vinde broșărat, cu prețul de 3 cor.

Revânzătorilor li se dă rabat 20%.

In editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane, în traducere românească, făcută de dl Teodor V. Păcăian redactorul „Telegrafului Român” a apărut

Evangelia ca bază a vieții,

celebra lucrare a lui G. S. Petrow, în care carte sunt tratate cu multă putere de convingere temele următoare: **Principiile fundamentale ale civilizației. Educarea voinei în spirit creștinesc. Degenerarea morală. Sublimitatea evangeliului. Împărația lui Dumnezeu.**

Se afă în deposit spre vânzare la Librăria arhidiecezană din Sibiu. Prețul unui exemplar e 1 cor. 50 fileri plus 15 fileri porto poștal.